

25.03.2022

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**25 Mart 2022
Cuma**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

25 Mart 2022 Cuma

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

- Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü Disiplin Amirleri Yönetmeliği
- Türkiye Uzay Ajansı Disiplin Amirleri Yönetmeliği
- Havacılık Faaliyetlerinden Kaynaklanan Sera Gazı Emisyonlarının Takibi Hakkında Yönetmelik (SHY-16.4)
- Resmî İlân ve Reklâmlar ile Bunları Yayınlayacak Süreli Yayınlar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞLER

- Ulusal Meslek Standartlarına Dair Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2022/2)
- Ulusal Meslek Standartlarına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2014/8)’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2022/3)
- Bilgi Sistemleri ve İş Süreçleri Bağımsız Denetimine İlişkin Rapor Hakkında Tebliğ

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

- Anayasa Mahkemesinin 11/11/2021 Tarihli ve E: 2021/104, K: 2021/87 Sayılı Kararı

Kırmızı et ihracatına kısıtlama getirildi

Fiyat artışı nedeniyle gündemde olan kırmızı etin ihracatına kısıtlama getirildi. Bu kapsamda büyükbaş hayvan, koyun ve keçi etlerinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC), Azerbaycan ve Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti dışındaki tüm ülkelere ihracatının kısıtlanmasına karar verildi.

Ali Ekber YILDIRIM

Ticaret Bakanlığı İstanbul Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü tarafından 21 Mart 2022 tarihli “Hizmete Özel” başlığı ile “Kırmızı Et İhracatında Dönemsel Düzenleme Yapılması” konulu yazı Tüm Şube Müdürlüklerine, Tüm Bağlantı Gümrük Müdürlüklerine, İstanbul Laboratuvar Müdürlüğüne, Tüm Kaçakçılık ve İstihbarat Müdürlüklerine gönderildi.

Arz güvenliğinin sağlanması için kısıtlamaya gidildi

Söz konusu yazıda Bakanlık Makamının 19.03.2022 tarih ve 10724253-305.04.02.02-4916055 sayılı Olur'u ile, ülkesel et arz güvenliğinin sağlanması, arz ve talep dengesinin korunması için; Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC)'ne, Azerbaycan Cumhuriyetine ve Nahçıvan Özerk Cumhuriyetine ihracatı yapılacak büyükbaş hayvanların eti ile koyun ve keçi etleri hariç olmak üzere, 0201, 0202 ve 0204 başlığı altındaki Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu (G.T.İ.P.)'nde yer alan büyükbaş hayvanların eti ile koyun ve keçi etlerinin ihracatının yeni bir talimata kadar kısıtlanmasının uygun görüldüğü ifade ediliyor.

Veterinerlik sağlık sertifikası düzenlenenler ihraç edilecek

Yazıda ayrıca,, Bakanlıklarının yeni bir bildirimine kadar 0201, 0202 ve 0204 başlığı altındaki Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu (GTİP)'nde yer alan büyükbaş hayvanların eti ile koyun ve keçi etlerinin ihracatının, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC), Azerbaycan Cumhuriyeti ve Nahçıvan zerk Cumhuriyeti hariç olmak üzere, 19.03.2022 tarihi ve öncesinde veteriner sağlık sertifikası düzenlenmiş olanlar hariç, ülkemizden çıkışına 19.03.2022 tarihinden itibaren izin verilmemesi istenilmektedir." deniliyor.

Dubai'ye et ihracatı: Dışarıya satıldı içeride zamlandı

Kırmızı ete gelen yüzde 48'lik zammın şoku bitmeden yüzde 30'luk yeni bir artış daha bekleniyor. 'Fiyatlar nereye kadar çıkacak' tepkileri yükselirken temel gıdanın lükse dönmesinde ihracatın etkili olduğu ileri sürüldü. Sektör temsilcileri 'Türkiye'de ihtiyaç varken hayvanlar Körfez'e gönderiliyor' dedi. Ramazan öncesi sofraları vuran krize karşı sektörden gelen tepkiler üzerine kırmızı et ihracatı kısıtlandı.

Et ve Süt Kurumu'nun ete yaptığı yüzde 48'lik zamlarla cep yakan fiyatlarda ihracat etkisi öne çıktı. Küçükbaş hayvanların Katar, Ürdün, BAE'ye satıldığı belirtildi. Yalnızca bu yılın ilk iki ayında canlı hayvan ihracatının yüzde 451 artması dikkat çekti. 'Ramazan öncesi Körfez et ihtiyaçlarını güvenceye aldı ama Türkiye'de vatandaşlar sofrasına et koyamıyor' tepkileri geldi. Muhalefet hükümeti, ihracatı artırmak için vatandaşları görmezden gelmekle suçladı.

SEKTÖR TEPKİ GÖSTERDİ BAKANLIK KIRMIZI ET İHRACATINI KISITLADI

Yemdeki, mazottaki artış da fiyatlara yansdı. Yem alamayan üreticilerin ineklerini kesime gönderdiği bu nedenle et sıkıntısının artıracığı uyarısı yapıldı. CHP'li Ömer Fethi Gürer "Besicilere inek başına günlük 800 gram arpa verildi. Bu miktarla ancak horoz bakılır" dedi. Sektörden yükselen tepkiler üzerine hükümetten tedbir adımı geldi. Ticaret Bakanlığı, KKTC, Azerbaycan ve Nahçıvan dışında tüm ülkelere kırmızı et ihracatını kısıtladı.

MİLLET ET DİRDİNDE KOYUN DUBAİ'DE

Ramazan ayı öncesi süt, şeker, pide ve hurma fiyatından sonra Et ve Süt Kurumu, kırmızı et fiyatlarına yüzde 48 zam yaptı. Yapılan artışın şoku atlatılamamışken sektör temsilcileri yüksek maliyet ve canlı hayvan ithalatından dolayı yüzde 30 daha zam bekliyor. Uzmanlar Katar, Ürdün, Birleşik Arap Emirlikleri gibi Ortadoğu ülkelerine küçükbaş hayvan ihracatının yapılmasının da piyasaları alt üst ettiği görüşünde. Bakanlık gelen tepkilerin ardından kırmızı et ihracatına kısıtlama getirdi.

Türkiye'de zam furiasının önü arkası bitmiyor. Ramazan ayından önce gıda fiyatlarında yaşanan artışlar, vatandaşın da cebini vuruyor. En son süt, şeker, pide ve hurma fiyatından sonra Et ve Süt Kurumu (ESK), kırmızı et fiyatlarına yüzde 48 zam yaptı. Yapılan zamların ardından 1 kg kıymanın kilosu 56 liradan 83 liraya, 1 kg kuşbaşının fiyatı da 62.50 liradan 92 liraya yükseldi. Kurum, karkas kesim fiyatının yerli hayvanda 60 lira, ithal hayvanda 58 lira fiyat uygulamasına devam ediyor.

Serbest piyasada karkas kesim fiyatları 80 liraya çıktı. Kurumun et fiyatlarına zam yapacağını duyulmasından sonra vatandaş ucuz et alabilmek için Sivas'ta mağaza önünde yüzlerce metre kuyruğa girdi. Sektör temsilcilerine göre, yüksek maliyetler ve arz sıkıntısı sebebiyle önümüzdeki iki ay içerisinde et fiyatlarının en az yüzde 30 artması bekleniyor. Hayvancılık tarafında yıllardır kendi kendine yetebilen bir ülke olan Türkiye'de yaşanan bu fiyat krizinin en baştaki nedenini uzmanlar ve siyasiler canlı hayvan ithalatına bağlıyor. Fiyatlar bu yüzden neredeyse günlük artış yaşarken, Katar, Ürdün, Birleşik Arap Emirlikleri gibi Ortadoğu ülkelerine küçükbaş hayvan ihracatıyla piyasalar alt üst oluyor. Üretimle iç piyasanın dengeleneceği söyleniyor. Aynı zamanda ihracatın durmasıyla birlikte vatandaşların uygun ete de ulaşabileceği tartışma konuları arasında.

CHP İstanbul Milletvekili Özgür Karabat "Türk lirasının dolar karşısındaki değer kaybıyla birlikte canlı hayvan ihracı teşvik edildi. Sadece Kasım-Aralık 2021'de Katar'a satılan küçükbaş hayvan sayısı 2.5 milyonu buldu. Uçaklarla Katar'a hayvanlar gönderiliyor. Uçakların yanında gemilerle de küçükbaş hayvanlar ihraç ediliyor. Katar'ın yanı sıra İran'a da yüzbinlerce hayvan satılıyor. AK Parti Hükümeti 'İhracatımız rekor kırıyor' diye söylüyor; ama Türkiye'de vatandaşın ete erişiminin azalmasını görmezden geliyor. Katar ve İran gibi ülkeler Ramazan ayı öncesinde et arzını Türkiye'den ithal ettikleri canlı hayvanlarla güvence altına aldılar. Bizde ise et sıkıntısı olduğu için Et ve Süt Kurumu, 'Ramazan ayı öncesinde ete yüzde 48 zam' yaptı" dedi.

'BU DESTEKLE İNEK DEĞİL ANCAK HOROZ BAKILIR'

CHP Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, TBMM yaptığı konuşmada, Toprak Mahsulleri Ofisi'nin (TMO), besicilere verdiği yem desteği miktarıyla ilgili eleştirilerde bulundu. Yem desteğine müracaat eden besicilere bu ay inen başına günlük 800

gram arpa ve 610 gram mısır verildiğini belirten Gürer, besicilerin “Bu miktar destekle bırak inek bakmayı horoz ancak bakılır” diyerek eleştirilerde bulundu. Tarım girdilerine zam üstüne zam geldiğine değinen Gürer, Çiftçi ve besici için huzur gidiyor, gam geliyor. Gebe hayvanlar, süt inekleri kesime gönderiliyor” dedi. AK Parti iktidarının yem ve hayvan ithal edip meraları tükettiğini, kırsalda ise küçük aile işletmeleri ezildiğini anlatan Gürer şunları söyledi: “Çözüm ‘Planla, üret, destekle, yönet.’ Olmalı. Bu olmadan sorunlar bitmez. Bu aynı zamanda tüketiciye de yansıyor, tüketici de daha pahalı ürünü almak zorunda kalıyor. Girdi maliyetleri düşürülmeli, besici ve çiftçi desteklenmeli.”

‘DIŞARDAN GETİRİP BÜYÜTÜP SATMAK MARİFET DEĞİL’

Et ve Süt Kurumu Genel Müdürü Osman Uzun önceki gün, kırmızı ete yüzde 48 zam yapılmasıyla ilgili olarak yaptığı açıklamada, piyasanın yüzde 66 daha ucuza et sattıkları için uzun kuyruklar oluştuğunu bu zammın kaçınılmaz hale geldiğini söyledi. Malatya Kasaplar Odası Başkanı Yusuf Küçer, ESK’nın et ürünlerine yaptığı yüzde 48 zammın etkilerini anlattı. Etin fiyatının yüksek olmasının temelinde üretimin olmamasının yattığını kaydeden Küçer, şu değerlendirmeyi yaptı: “Ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik durum belli. Etin yüksek fiyatında temelindeki durum üretimin olmaması. Dışarıdan dana getirip büyütüp millette satmak bir üretim değil. Bu da bizim işimizi altüst ediyor. Bugün yem fiyatları akaryakıt fiyatları elektrik, işçilik, sigorta ödemeleri bunlar her şeyi ister istemez had safhalara çıkartıyor. Geçen sene 9. ayda 43-44 TL’ye kestiğimiz karkası, bugün 85 TL’ye kesiyoruz ama elimiz yüreğimizde kesiyoruz çünkü yarın ne olacağını bilemiyoruz” dedi.

ARTIŞIN NEDENİ ORTADOĞU’YA İHRACAT

Sektör temsilcilerine göre artışın nedeni küçükbaş hayvan ihracatı. Ancak ekonomi çevreleri, zamların nedenini girdi maliyetlerinin artmasına bağlıyor. VOA Türkçe’ye konuşan kasap Hakim Uyansız, artışların nedeni bölgeden Ortadoğu’ya yapılan ihracat. İhracatın durdurulması gerektiğini savunan Uyansız “Et kilosu şu anda 120 lira. 2 kilo et almaya gelen vatandaş sadece yarım kilo pirzola alabiliyor. Bu bizim çalışmamızı azaltıyor. Vatandaş yiyemiyor, lokantalar zor durumda. Bir porsiyon kebab 60 liraya çıktı. Diyarbakır’da önce 40 liraydı. İhracatın acil bir şekilde durması lazım, durmadığı takdirde çok zor duruma gireceğiz, daha da yükselecek. Çünkü Güneydoğu’da bütün ahırlar boş şu anda ve dolmuyor” dedi.

‘HAYVAN SAYISI ARTMIYOR TÜİK GERÇEKLERİ GİZLİYOR’

Özgür Karabat “2021’in Aralık ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 339,8 artışla 14.8 milyon dolarlık canlı hayvan ihraç edildi. 2022’nin Ocak-Şubat aylarında ise bu rakam yüzde 451,5 artışla 31.3 milyon dolar oldu. Sadece bu yılın ilk 2 ayında yapılan canlı hayvan ihracının kilogramı yüzde 866 oranında arttı. Peki, canlı hayvanların kilogramını ortalama kaçta sattılar biliyor musunuz? 2.5-3 dolara!

TÜİK, son 25 aydır kırmızı et istatistiklerini açıklamıyor. Gerçekleri halktan gizliyorlar. TÜİK'e göre küçükbaş hayvan sayısı artıyor ama doğru değil" dedi.

BAKANLIK KISITLAMA GETİRDİ

Fiyat artışı nedeniyle gündemde olan kırmızı etin ihracatına kısıtlama getirildi. Bu kapsamda büyükbaş hayvan, koyun ve keçi etlerinin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC), Azerbaycan ve Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti dışındaki tüm ülkelere ihracatının kısıtlanmasına karar verildi. Ticaret Bakanlığı İstanbul Gümrük ve Dış Ticaret Bölge Müdürlüğü tarafından 21 Mart 2022 tarihli "Hizmete Özel" başlığı ile "Kırmızı Et İhracatında Dönemsel Düzenleme Yapılması" konulu yazı Tüm Şube Müdürlüklerine, Tüm Bağlantı Gümrük Müdürlüklerine, İstanbul Laboratuvar Müdürlüğüne, Tüm Kaçakçılık ve İstihbarat Müdürlüklerine gönderildi.

SÜT VERENLER BİLE KESİME GİDİYOR

Çiğ süt fiyatlarındaki artış da üreticiyi memnun etmedi. Bucak Ziraat Odası Başkanı Bilal Özel "Bugünlerde anaç büyükbaş süt ineklerimiz kesime gidiyor, çiftliklerimiz hızla boşalıyor. Ulusal Süt Konseyi'nin 1 Nisan 2022 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere açıkladığı litre başı 5.70 TL + 1 TL prim desteği fiyatlandırması sektörde yetersiz bulunmuş, belirtilen meblağın maliyetlerin altında kalması nedeniyle çiftçinin zararı artmıştır. Gerekli çalışmalar yapılarak alınması gereken tedbirler alınmazsa orta/uzun vadede et ve süt ürünleri tedarikinde ciddi sıkıntı yaşanacağı aşikardır. Süt/et tüketicilerinin güvenli gıdaya erişiminin yerli ve milli ruhla sağlanabilmesi için çiftçilerin ayakta kalıp faaliyetlerini karlılıkla sürdürmesi şarttır" dedi.

MALİYETLER ARTTI, VATANDAŞ LOKANTAYA SADECE BAKIYOR

İzmir Alsancak'ta ev yemekleri satan lokantacılar, et fiyatlarına gelen zamlardan dertli. Kira ve personel giderlerinin yanı sıra temel gıda ürünlerine gelen zamları aynı oranda yemeklere yansıtamadıklarını belirten esnaf, son dönemde artan et fiyatları nedeniyle çareyi tabldottan etli yemekleri çıkarmakta buldu. Lokanta esnafı, son olarak Et ve Süt Kurumu tarafından ete yapılan yüzde 48'lik zammın da piyasayı kötü etkilediğini söyledi. 20 yıllık esnaf Azime Keskin, 35 liraya 3 çeşit menü sattıklarını belirterek şöyle konuştu: "Müşterilerin yemek yiyecek parası yok. Maliyetler çok yüksek. Patlıcanın kilosu 30, tavuğun kilosu 50 lira. Vatandaş nasıl yesin, onlar da haklı. Şu anda kazancımız yok. Menü yaptık, 35 liraya satıyoruz. Bir ana yemek, bir salata ve pilav. Menü olmayan yemek de 40 lira ama o da kurtarmıyor. Kıymanın kilosu geçen sene 55 liraydı, bu sene 115 lira. Bir elemanımız var, kendimiz çalışıyoruz. O yüzden ayakta kaldık, yoksa biz de kapanabilirdik. Kırımız 8 buçuktan 16 bin liraya çıktı. Etli yemek yapmıyoruz. Gerçekten çok pahalı. Bir etli yemeği 70 liraya satman lazım ki kurtarsın" açıklamasını yaptı.

MOTORİN 25 LİRAYA YAKLAŞTI

Petrol fiyatlarındaki artış akaryakıtı vurmaya devam ediyor. Analist Cahit Saraçoğlu, motorinin litre fiyatının 25 liraya dayandığını belirterek yeni bir zammın daha geldiğini sosyal medya üzerinden paylaştı. Saraçoğlu şunları söyledi: “Bugün benzinde fiyat artış beklentisi bulunmazken, motorinde bugünden itibaren 1 lira 37 kuruş zam yapılacaktır. Böylece motorin litre fiyatı 25 liraya yaklaşacak. Motorine gelen zammın tetikleyicisi Genova’da motorin ürününün hisse fiyatının 1278.50 dolara çıkması. Motorine yapılan her zam tarlayı, çiftçiye vuruyor. Bu sıralar gıda ekimi azaldıkça yıl içinde gıda fiyatları zamlanacak. Yerli üretim düşünce ithal edilecek. Yerli üretici ikinci kez yara alacak.” zamlarla birlikte motorinin litre fiyatı İstanbul’da 25 liraya dayanırken, Anadolu şehirlerinde 25 lirayı da aşacak.

Süt ürünlerine Kuzey Afrika dopingi

Süt ve süt ürünleri sektörü, pandemi ile beraber yakaladığı ihracat artışını yeni yılda da sürdürüyor. Pandemide tedarik zincirinin kırılması, Türk ürünlerinin uygun olması ve Türkiye'nin tedarikte öne çıkmasıyla Kuzey Afrika'da yer alan ülkelere ihracatta yüzde 450'yi aşan artışlar yaşanıyor.

Mehmet Hanifi GÜLEL

Türkiye süt ve süt ürünleri ihracatı son dönemde yakaladığı ivmeyle artarak devam ediyor. Pandemide tedarik zincirinin kırılması ve Türk ürünlerin uygun olmasıyla başta Kuzey Afrika ülkeleri olmak üzere birçok ülke alımlarını Türkiye'ye yöneltti. Pandemi ile öne çıkan Kuzey Afrika pazarı, ihracatın en fazla yapılan ülkelerin sırlamasını da değiştirdi. Geçen yıl yüzde 45,7 artışla 438,6 milyon dolarlık ihracatla kapatan sektör, dondurma ve laktozun da eklenmesiyle 500 milyon dolarla kapattı. 2021'de en çok ihracat 69 milyon dolarla Mısır'a yapılırken, ikinci sırada 60,5 milyon dolarla Irak ve üçüncü sırada Cezayir yer aldı. Mısır'a ihracat yüzde 350 artarken, Cezayir'e yüzde 456 artış gösterdi. Irak'a ise aynı seviyede kaldı. Söz konusu ülkelere bu yılın ilk iki ayda Mısır'a 23,8 milyon dolar, Cezayir 13,6 milyon dolar, Irak 8,2 milyon dolar ihracat yapıldı. Sektör, bu yılın ilk iki ayında yüzde 53 artış ile 95,6 milyon dolar ihracat yaptı. Yine bu dönemde en çok ihraç edilen ürünler süt ve krema, tereyağı ve peynir altı suyu oldu.

Konjektörün etkisi ihracatta ivme kazandırıyor

Süt ve süt ürünleri ihracatında geçen yıl olduğu gibi bu yıl da artış beklediklerini kaydeden Ambalajlı Süt ve Süt Ürünleri Sanayicileri Derneği Başkanı Harun Çallı, 2021 yılında 300 milyon dolara yakın peynir gibi grupları olan son ürün ihracatı

yapıldığını aktardı. İhracatın içinde ne kadar çok katma değerli ürünlerin yer alması o kadar iyi olduğunu söyleyen Çallı, eğer konjektörün böyle devam etmesi ve hammadde sıkıntısı yaşanmaması durumunda ihracatın ivme kazanacağını söyledi.

Şu anda süt ürünlerinde ihracatın artması Türk ürünlerinin uygun olmasından kaynaklandığını belirten Çallı, daha önce Türkiye'yi başka pazarlardan pahalı bulan alıcıların şimdi Türkiye'den alım yaptığını ifade etti. Türkiye'nin lojistik kolaylığı ve fiyatının hep düşük olmasına rağmen önceden alıcıların alım yapmadığına dikkat çeken Çallı, "Cumhurbaşkanın, Ortadoğu ve Afrika ziyaretleri ihracatta etkili oldu. Biz Irak'a ağırlıklı sattığımız ürün peynir ve bazı istatistiklerde ürünü baz alıyoruz. Çin'e ve Irak'a sattığımız özellikle rendelenmiş dolum mozzarella yapıyoruz. Süt tozu gibi diğer ürünler konjektörden dolayı fırsat ürünü olarak öne çıkıyor" diye konuştu.

Afrika'da kalıcı olmalıyız

Mısır'a yapılan ihracata değinen Çallı, fiyatın daha uygun olmasından dolayı talep gördüğünü söyledi. Geçen yıl Mısır'a daha çok süt tozu ihraç edilmesinden dolayı ilk sırada yer aldığını ifade eden Çallı, "Bizim için değerli olan katma değerli ve son ürün ihracatı. Yeni dönemde temennimiz; ihracat artışı yaşadığımız pazarlarda ürünlerimizin beğenilmesi ve daha sonra fiyat tutmadığı zaman da talep eden birilerinin olması. İhracatın arttığı ülkelerde bir penetrasyon yakalanırsa bunun bir kısmı kalıcı olabilir" dedi.

Öte yandan son yıllarda Katar'a yapılan ihracatta yaşanan gerilemeye de değinen Çallı, her ülkenin ithalatı önlemeye ve kendi üretmeye çalıştığını belirtti.

Çin'e ihracat yavaşlaması konteyner kaynaklı

İstanbul Su Ürünleri ve Hayvansal Mamuller İhracatçıları Birliği Başkan Yardımcısı Teoman Durukan, bu yıl her hâlükârda ihracatın 500 milyon doları geçeceğini ve yüzde 10 büyümeye hedefli ediklerini söyledi. İhracatın artırmasında çiğ süt fiyatlarının düşük olması, COVID-19 salgınından dolayı lojistikte yaşanan sıkıntılar ve Türkiye'nin tedarikte ön plana çıkmasından kaynaklandığını dile getiren Durukan, ayrıca Avrupa'da yaşanan maliyet artışlarının yüksek olması da etkili olduğunu kaydetti. 2021'de en çok ihracatın önceki yıla kıyasla yüzde 350 artışla 69 milyon dolarla Mısır'a yapıldığına dikkat çeken Durukan, "2021'de Çin'e ihracat yüzde 262 artışla 15 milyon dolardan 53 milyon dolara yükseldi. Çin'e son aylarda ihracatın yavaşlamasında hem taşıma maliyetlerinin yükselmesi ve konteyner bulmada yaşanan sıkıntılardan kaynaklanıyor. AB ülkelerine ihracat ise 2021'de 2020 yılına kıyasla yüzde 45 artışla 8 milyon dolar oldu. Bu yılın Ocak ayında geçen yılın aynı dönemine göre ise ihracat 10 kat aratarak 2 milyon 446 bin dolara yükseldi. AB'ye ihracat onayı alan firma sayısı 31'e çıktı" dedi.

TİM'den tarım ve hayvancılık için 'Sürdürülebilirlik Eylem Planı'

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), Sürdürülebilirlik Eylem Planları kapsamında tarım ve hayvancılık sektörleri için 10 ana başlık altında belirlenen eylem planını açıkladı.

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM), TİM Kadın Konseyi öncülüğünde hazırlanan 12 ana hedefin yer aldığı Sürdürülebilirlik Eylem Planı'nın hedeflerinden biri olan 'Tarım ve Hayvancılık Sektörlerinde Sürdürülebilirlik Eylem Planı'nı İstanbul'da düzenlediği tanıtım toplantısı ile paylaştı.

İhracat Birlik Başkanları'nın ve Sektörler Konseyi Üyeleri'nin de katıldığı toplantıda, 'Tarım ve Hayvancılık Sektörlerinde Sürdürülebilirlik Eylem Planı'nın ana hedefleri ve yol haritası İsmail Gülle tarafından kamuoyuna açıklandı.

Plan kapsamındaki hedefler ise Tarım ve Hayvancılık Sürdürülebilirlik Komitesi, Tarımsal Üretim, Tarımsal ve Hayvansal Üretim, Su Ürünleri Yetiştiriciliği, Tedarik Zinciri-İşleme-Paketleme, İklim, İnsana Yakışır İş, Su ve Enerji, Kamu ve STK Ortak Çalışma Platformu, Döngüsel Ekonomi gibi 10 ana başlık altında belirlendi.

Gülle, Birleşmiş Milletler (BM) bünyesindeki Hükümetler Arası İklim Değişikliği Paneli'nin (IPCC) açıkladığı son raporunda en iyi senaryoya göre küresel ısınmanın 1,5 santigrat derece olarak gerçekleşmesi durumunda, kentsel alanlarda yaşayan 350 milyondan fazla insanın artan kuraklıklar nedeniyle su kıtlığı yaşayacağını, küresel GSYH'nin yüzde 10 azalmasının beklendiğini dile getirdi.

En kötü senaryoya göre ise küresel ısınmanın 4 santigrat derece olarak gerçekleşmesi durumunda, tarım alanlarının yaklaşık yüzde 10-30 seviyesinde küçüleceği ve küresel GSYH'nin yüzde 23 azalacağı gibi vahim senaryolarının öngörüldüğünü bildiren Gülle, G20 İklim etkileri Raporu'nda ise tarımsal kuraklıkların, orman yangınlarının, kıyı taşkınlarının ve kasırgaların daha sık görülen bir durum haline gelmesinin öngörüldüğünü söyledi.

İklim değişikliği kaynaklı kayıp ve zararların etkilerini azaltmak için Türkiye'nin en büyük ticari partnerlerinden Avrupa Birliği'nin ciddi önlemleri hayata geçirdiğini belirten Gülle, "Avrupa Yeşil Mutabakatı, iklim politikasını merkeze alan kritik strateji ve hedefler içeriyor. Bu anlamda Yeşil Mutabakat, AB'ye ihracat gerçekleştiren KOBİ'lerimiz için hem fırsat hem de tehditleri barındırıyor. Bu bilinçle, 'Dünyayı tüketmeden, dünya için üretmek' mottosu ile hazırladığımız, 12 ana hedeften oluşan TİM Sürdürülebilirlik Eylem Planı'mızı 21 Haziran'da kamuoyu ile paylaşmıştık." dedi.

"Tüm gelişmeleri yakından takip ediyoruz"

TİM Başkanı Gülle, hedeflerinden ilkinin, TİM Sanayide Sürdürülebilirlik Bilim Komitesi ve sektörel eylem planları oluşturmak ve kamu istişare mekanizmasını sağlamak olduğunu aktararak, "Bu kapsamda, ilk sektörel eylem planımızı 12 Temmuz 2021 tarihinde tekstil sektörümüz için açıkladık. Tekstil sektörümüzün öncülüğündeki bu hamleyle tüm ihracatçı sektörlerimizi teşvik ederek her bir sektörümüz için eylem planlarını hayata geçireceğimizi söylemiştik. TİM Sanayide Sürdürülebilirlik Bilim Komitemizin ilk toplantısını 9 Eylül 2021 tarihinde gerçekleştirdik. Bugün tarım ve hayvancılık sektörüne yönelik duyuracağımız eylem planımızın da ihracat ailemize hayırlı olmasını temenni ediyoruz." diye konuştu.

Dünya nüfusundaki artışla birlikte artan tarımsal ve endüstriyel talebin, iklim değişikliğiyle birleşmesiyle büyük sorunlara yol açacağına dair her gün daha fazla bilimsel çalışmaya tanık olduklarını belirten Gülle, "Avrupa Yeşil Mutabakatı'nın Tarladan Çatala stratejisi de doğrudan bu sorunları hedef almaktadır. Tarladan Çatala Stratejisi, sürdürülebilir gıda üretimi, sürdürülebilir gıda işleme ve dağıtımı, sürdürülebilir gıda tüketimi, gıda kayıp ve israfının önlenmesini içermektedir. TİM olarak, sürdürülebilir tarım ve gıda sisteminin inşası için tüm gelişmeleri yakından takip ediyoruz." ifadelerini kullandı.

Sektör ihracatı 29,7 milyar dolara ulaştı

2021 yılında tarım ve hayvancılık sektörlerindeki ihracatın, yüzde 22 artışla 29,7 milyar dolara ulaştığına, bu sektörün AB ülkelerine olan ihracatının 7,8 milyar dolar, diğer Avrupa ülkelerine ise 2 milyar dolar olduğuna dikkati çeken İsmail Gülle, şöyle devam etti: "Yani tarım ve hayvancılık ürünlerimizin üçte birini Avrupa'ya ihraç ediyoruz. Bu oran fındıkta yüzde 80, kuru meyvede yüzde 59, meyve sebze mamullerinde yüzde 50, su ürünleri ve hayvansal mamullerde yüzde 26 seviyesinde. Avrupa pazarının ve Yeşil Mutabakat'ın tarım ve hayvancılık sektörlerimiz için önemi gayet açık. Bu kapsamda, Avrupa Yeşil Mutabakatı'nın yayınlandığı ilk günden bu

yana ihracatçılarımızı yeşil dönüşüm ve Yeşil Mutabakat odağında bilinçlendirmek için pek çok etkinlik ve eğitim programı düzenledik. Bunlardan biri de Türkiye’de bir ilki daha hayata geçirerek ilgili Bakanlık ve kamu kurumları, sektör temsilcileri ve akademisyenlerin katılımıyla ilkinin Marmara bölgesine yönelik gerçekleştirdiğimiz 'Bölgesel Sürdürülebilir İhracat Seferberliği Eğitim Programı'. Genel olarak yıl içerisinde tüm bölgelerimize yönelik eğitimleri düzenlemeyi hedefliyoruz."

TİM'in yakında yayınlanacak İhracat 2022 Raporu'nda odak konusuna Sınırdaki Karbon Düzenlemesi mekanizmasını ve ihracata etkilerini yerleştirdiklerini kaydeden Gülle, "Sektörel bazda analizleri de içeren raporumuzu, önümüzdeki günlerde basına tanıtıp ihracatçılarımızla paylaşacağız. İhracatımızı yeşil ekonomik dönüşüm sürecinden maksimum faydayla çıkarmak adına çok yönlü çalışmalarımızı sürdüreceğiz." dedi.

"Doğayı ve çevreyi önceleyen bir üretim anlayışına davet ediyorum"

TİM Başkanı Gülle, gıdada sürdürülebilir üretim ve tüketim modellerini benimsemek, gezegenle uyumlu ekonomik büyümeyi sağlayabilmek için topyekûn bir hareketin şart olduğunu vurgulayarak, sanayicileri, üreticileri, tedarikçileri ve ihracatçıları doğayı ve çevreyi önceleyen üretim anlayışına davet etti.

Gülle, "Gelin, tarımda vahşi sulamayı azaltalım. Damla sulama yöntemine geçelim, atık suların geri kazanımı ve kullanımına öncelik verelim. Sentetik gübreden organik gübreye geçelim. Üretimde fosil yakıtların kullanımını azaltalım. Ürün rotasyonu ve biyoçeşitliliği teşvik edelim. Organik tarımı yaygınlaştıralım, yerel üretimi artıralım. Çünkü gelecek nesillere yaşanabilir bir dünya bırakmak hepimizin boynunun borcu." ifadeleri kullandı.

"Türkiye’yi sürdürülebilirlik alanında marka haline getireceğiz"

TİM ve ihracatçı birlikleri olarak sürdürülebilir bir dünya adına başlatmış oldukları seferberlikten büyük bir heyecan duyduklarını kaydeden İsmail Gülle, "Tarım ve hayvancılık sektörümüz bugün büyük bir vizyonla 'Sürdürülebilirlik Eylem Planı'mız çerçevesiyle aksiyon alan ikinci sektörümüz oldu. İnşallah tüm bu çalışmalar neticesinde, TİM Sürdürülebilirlik Eylem Planı çerçevesinde belirlediğimiz sektörel hedeflere hep birlikte ulaşacağız. Bu vizyonu ortaya koyarak sürdürülebilirlik başlığında önemli atılımlar yapan sektörümüzü tebrik ediyorum. Eylem planımızdaki hedefleri bir bir gerçekleştirerek Türkiye’yi sürdürülebilirlik alanında marka ülke haline getireceğiz." diye konuştu.

"Sıfır Atık Projesi'ni tarım ve hayvancılık sektörüne taşıyacağız"

Yaş Meyve Sebze Sektörü Yönetim Kurulu Başkanı Melisa Tokgöz Mutlu ise tarım ve hayvancılık sektörüne bağlı olarak sürdürülebilir gıda sistemlerinin devamı için pestisitlere ve antimikrobiyalere olan bağımlılığın ve aşırı gübre kullanımının azaltılmasının ayrıca organik tarımın artırılmasının ve hayvan refahını iyileştirilmesinin gerekli olduğunu vurguladı.

Mutlu, "Bu eylem planı kapsamında 'Sıfır Atık Projesi'ni ihracatımızdaki tarım ve hayvancılık sektörüne taşıyacağız. Bu sektörde imalat ve ihracat yapan kişilerin 'Kurumsal Karbon Ayak İzini Bilimsel Yöntemlerle Ölçmesini' teşvik ediyor olacağız. İlgili sektörde hammadde üretim ve işleme sırasında yoğun su tüketiminin en aza indirilmesi adına tekniklerin geliştirilmesi, teşviklerle desteklenmesi ve izlenerek mevzuatlar çerçevesinde denetlenmesi için çalışmalarımıza devam edeceğiz." ifadelerini kullandı.

TÜRKŞEKER, sanayiciye yeniden ürün vermeye başlayacak

TÜRKŞEKER'in elindeki şekeri, başta küçük üreticiler olmak üzere Ramazan ayı öncesi imalatçı tüm firmalara kapasite raporları dikkate alınarak hızlı bir şekilde arz edeceği bildirildi.

Hüseyin GÖKÇE / ANKARA

Şeker piyasasında yaşanan sorunla ilgili Tarım ve Orman Bakanlığı da yazılı bir açıklama yaptı. Bakanlık şu an ellerinde ihtiyaç fazlası 200 bin ton şeker olduğunu belirtirken, herhangi bir arz sorunu yaşanmadığını duyurdu.

Açıklamada şeker üreticisi firmalara gerekli uyarıları yapıldığı belirtilirken, özel sektördeki bazı firmalar çuval şeker fiyatlarını 800 TL'den 575 TL bandına indirdiği kaydedildi.

Bu fiyatların kalıcı hale dönüşmemesi durumunda bakanlığımız piyasanın dengede kalması için gerekli tedbirlerin alınacağı belirtilen açıklamada

“Türkşeker elindeki şekeri başta küçük üreticiler olmak üzere Ramazan ayı öncesi imalatçı tüm firmalara kapasite raporları dikkate alınarak hızlı bir şekilde arz edecektir.” denildi.

TÜRKŞEKER bir süre önce, sanayiciye şeker satışını keserek, sadece zincir marketlere ürün vermeye başlamıştı.

Çiftçilere 291,2 milyon liralık destek bugün hesaplara yatırılacak

Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi, 291 milyon 220 bin 778 liralık tarımsal destekleme ödemelerini bugün çiftçilerin hesaplarına aktaracaklarını açıkladı.

Bakan Kirişçi, Twitter hesabından, tarımsal destekleme ödemelerine ilişkin duyuru yaptı.

Kirişçi, 291 milyon 220 bin 778 liralık tarımsal destekleme ödemelerini çiftçilerin hesaplarına aktaracaklarını kaydederek, şu değerlendirmelerde bulundu:

"Çay prim desteği 188 milyon 486 bin 279 lira, hububat, baklagil ve dane mısır desteği 89 milyon 90 bin 138 lira, biyolojik mücadele desteği 11 milyon 722 bin 406 lira ve hayvan gen hakları desteği için ise 1 milyon 921 bin 955 lira. Çiftçilerimize hayırlı ve bereketli olsun."

Merkez Bankası Başkanı

Kavcıoğlu: Enflasyonda atalet olmaz

Yılın ilk yatırımcı toplantısında katılımcılar enflasyonun 90'lı yıllara benzediğini ve endişelerini dile getirirken Merkez Bankası Başkanı Kavcıoğlu enflasyonla ilgili kaygılarının olduğunu ancak enflasyonda ataletin olmadığını ve olmayacağını düşündüklerini vurguladı.

Şebnem TURHAN

Merkez Bankası Başkanı Şahap Kavcıoğlu, yılın ilk yatırımcı toplantısında enflasyonda geçici unsurlar devreden kalkınca Merkez Bankası politikası ile birlikte belirlenen patikaya evrileceğini söyleyerek “Enflasyonla ilgili kaygılarımız var tabii; enflasyonda ataletin olmadığını, olmayacağını düşünüyoruz, çalışmalarımız bunu gösteriyor” diye konuştu.

Toplantıya katılan analistler Merkez Bankası’nı, çok iyimser bulurken sorularda enflasyonda 90’lı yıllara benzediğine dikkat çektiler. Kavcıoğlu, ise 90’lı yıllarda Merkez Bankası’nın kamu açığını finanse eden bir yapısı olduğunu şu anda ise öyle bir durumun yaşanmadığını ve enflasyondaki seyrin 90’lı yıllara benzemediğini kaydetti.

Bu yılın ilk toplantısında Başkan Kavcıoğlu ve Merkez Bankası Başkan Yardımcısı Mustafa Duman ile TCMB Araştırma ve Para Politikası Genel Müdürü Orhun Sevinç analistlere sunum yaptı ve soruları yanıtladı. Toplantıda, Kavcıoğlu, enflasyonda, geçici olarak nitelendirdikleri emtia, enerji gibi riskler olumluya döndüğünde düşüş

yaşanacağını düşündüklerini belirtirken Duman da enflasyonun yılsonuna doğru azalacağını ve seneye de tek haneye doğru yakınsayacağını vurguladı.

ENFLASYON

Yine sık sık PPK metinlerinde de yer verildiği gibi Kavcıoğlu, baz etkilerin ortadan kalkmasıyla dezenflasyonist sürecin başlayacağını belirtti. Kavcıoğlu, son dönemde ÜFE-TÜFE makasının ham verilerin ima ettiğinden daha düşük olduğunu kaydederek “Yönetilen/yönlendirilen enerji kalemleri dışında üretici fiyatları tüketici fiyatlarına büyük ölçüde yansdı. Petrol fiyatları yüksek oynaklık göstermekte; TÜFE üzerinde başta elektrik olmak üzere enerji maliyetlerindeki artışların ikincil etkileri de izleniyor. Temel gıdada KDV'nin yüzde 8'den yüzde 1'e indirilmesinin etkisi şubatta TÜFE'ye yansdı, martta da etki devam edecek. Enerji ve enerji dışı emtia fiyatlarında gözlenen fiyat artışları tüm dünyada enflasyon üzerinde belirleyici olmakta” dedi.

Uluslararası gıda ve tarımsal emtia fiyatlarındaki yükselişin yansımalarının Türkiye'de de gözlemlendiğini kaydeden Kavcıoğlu, olası arz problemlerinin önümüzdeki dönem için gıda fiyatları üzerinde risk teşkil ettiğini ve TCMB olarak yüksek küresel enflasyonun etkilerini yakından izlediklerini dile getirdi.

POLİTİKA DEĞİŞİKLİĞİ

Katılımcılardan edinilen bilgiye göre Merkez Bankası yüzde 60'ı aşması ve kurun yukarı çıkması ihtimalinde ise 80'leri aşması beklenen enflasyon karşısında para politikasında bir değişiklik öngörüyor.

KKM

Kur korumalı TL mevduatın enflasyona da olumlu yansıyacağını söyleyen Merkez Bankası Başkanı Kavcıoğlu, firmaların, tercihlerini liralasma politikamızla beraber KKM'de TL'den yana kullanacakları konusunda şüpheleri olmadığını dile getirdi. Kavcıoğlu, şunları söyledi: “Liralasma bundan sonraki dönemde de sürecek, TCMB tüm politika araçlarını kullanmaya devam edecek, herhangi bir politika araçlarımıza yönelik bir sınırlamamız yok. KKM talepleri süreklilik arz ediyor, çok büyük politika değişikliği düşünmüyoruz ancak süreç içinde farklı şeyler olursa TCMB'nin proaktif karar alma şansı var.”

CARİ DENGİ

Son PPK metninde cari fazla beklentisini sürdürülebilir cari dengeye çeviren Merkez Bankası'nın ardından toplantıda Kavcıoğlu, cari dengeye ilişkin beklentilerdeki sapmanın tamamen enerji fiyatlarındaki yüksek artışlardan kaynaklandığını dile getirdi. Kavcıoğlu, “İhracattaki güçlü seyrinde son dönemde bölgesel farklılıklarla birlikte güçlü seyrini sürdürüyor. Dış ticaretteki reel dengelenme devam ediyor. Yakın dönemde turizm gelirleri üzerinde bölgesel çatışma kaynaklı riskler ortaya çıktı, telafi

edilir düzeyde. AB ve petrol ihraç eden ülkelerden gelebilecek turizm gelirleri telafi edebilir. Cari işlemler dengesinde enerji fiyatlarından kaynaklanan riskler yakından takip edilmektedir. 2022'de turizm gelirlerinin salgın öncesi seviyelerine ulaşmasını bekliyoruz.” dedi. Kavcıoğlu, bölgesel çatışmadan dolayı Rusya'ya ihracat yarıya yakın düştüğü Ukrayna'ya ise sıfırlandığı bilgisini de verdi.

REZERVLER

Son bir yıldır geliştirdikleri proaktif rezerv yönetim stratejilerini son aylarda çeşitlendirdiklerini söyleyen Kavcıoğlu, TCMB'nin kararlılıkla rezervlerini güçlendirmeye devam edeceğini vurguladı. Kavcıoğlu, şöyle konuştu: “Türkiye enerji talep eden bir ülke ve kamunun ödemelerini TCMB karşılıyor, bu da TCMB'nin rezervlerinin ne kadar güçlü olduğunu gösteriyor. Rezervler son dönemde istikrarlı seyir izlemekte.”

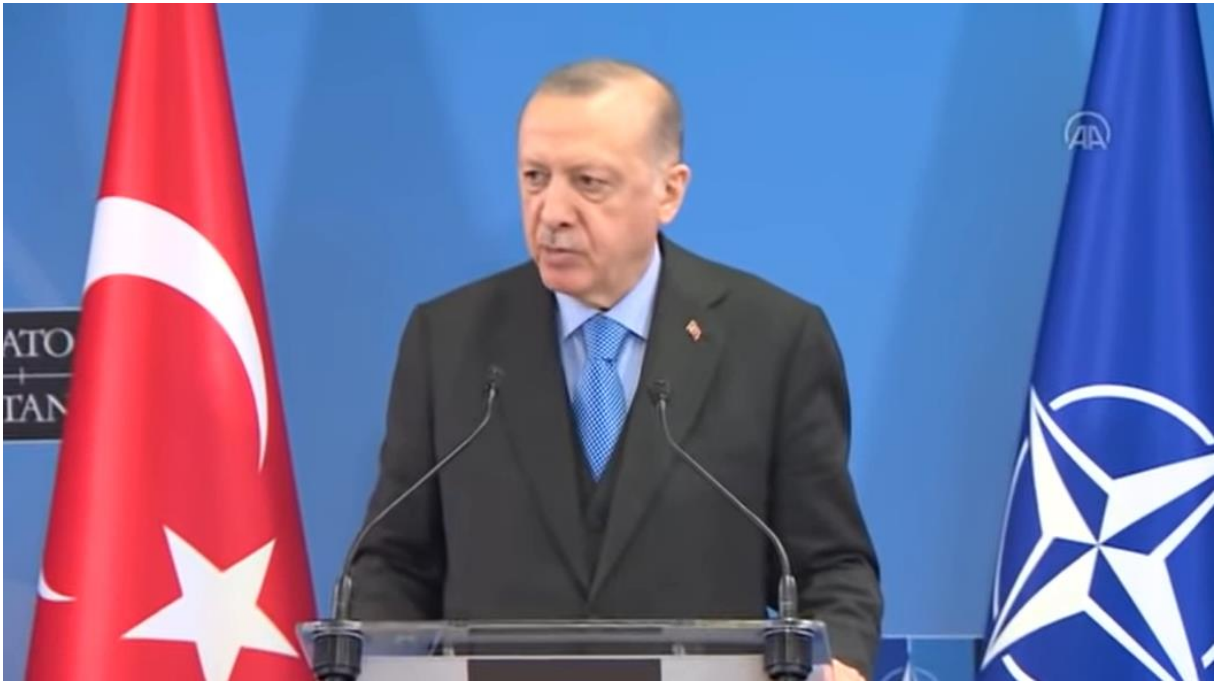
KREDİLER

Kavcıoğlu, bireysel kredilerin daha ılımlı büyüme sergilemesinin enflasyon görünümü ve dış denge üzerindeki riskleri sınırlamak açısından önemli olduğuna dikkat çekerek “Uzun vadeli yatırım kredilerini önemserken bireysel kredilerin yavaşlamasının enflasyondaki düşüşü destekleyeceğini düşünüyoruz” dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan: Montrö'nün yetkilerini gerilimi azaltmak için kullanıyoruz

Cumhurbaşkanı Erdoğan, NATO zirvesi sonrası yaptığı açıklamada, Türkiye'nin Montrö'nün yetkilerini Rusya-Ukrayna savaşında gerilimi azaltmak için kullandığını belirtti. Erdoğan, NATO üyelerine seslenerek "Savunma sanayimizin önüne bizzat bazı müttefiklerimiz tarafından konan kısıtlamaların artık kaldırılması ortak menfaatimizdir." dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan NATO zirvesi yaptığı konuşmada özetle şunları söyledi:

"NATO'nun bir kez daha dayanışma mesajı vermesi anlamlıdır. Stoltenberg'e gösterdiği liderlik için teşekkür ederim.

Kırım'ın ilhakına her zaman karşı çıktık. Türkiye, Ukrayna-Rusya durumunda özel bir konumda yer alıyor. Bölgemizde sulhun hakim kılınması için çabalıyoruz. Müzakereleri yakından takip ediyor ve destekliyoruz. İki ülkeyle de yoğun temas halindeyiz. Müzakereleri de yakından takip ediyoruz.

Ukrayna'nın bağımsızlığı temel öncelik olmalı. Montrö'nün yetkilerini gerilimi azaltmak için kullanıyoruz.

Nihai çözümün Rusya ve Ukrayna ile uluslararası kamuoyunun kabul edeceği muteber bir formüle dayanması gerektiğini düşünüyoruz."

Türkiye ittifak dayanışması ruhunu esas alarak NATO'nun caydırıcı ve savunma tedbirlerine gerekli katkıyı vermeyi devam ettirecektir.

Savunma sanayimiz önüne konan kısıtlamalar kaldırılmalı

Savunma sanayimizin önüne bizzat bazı müttefiklerimiz tarafından konan kısıtlamaların artık kaldırılması ortak menfaatimizdir. Müttefikler arasında gizli-açık ambargoların bırakın uygulanmasını, gündeme dahi gelmemesi gerekir. Bu konudaki beklentilerimizi liderlerle paylaştım.

Geldiğimiz noktada başta BM Güvenlik Konseyi olmak üzere küresel güvenlik mimarisinin ciddi bir reforma tabi tutulması kaçınılmazdır. Bu evlatlarımıza karşı bir sorumluluktur.

Putin ve Zelenskiy ile görüşmelerinizi devam ettireceğiz

Zelenskiy, Türkiye'nin arabulucu rolü üstlenmesini bizzat istiyor. Rusya'nın buna olumsuz tavrı söz konusu değil. Putin ve Zelenskiy ile görüşmelerinizi devam ettireceğiz. Amacımız iki lideri bir araya getirmek."

Draghi: Fransa, İtalya ve Türkiye yeniden bir araya gelecek

NATO Zirvesi kapsamında Cumhurbaşkanı Erdoğan ile bir araya gelen İtalya Başbakanı Draghi, bir süredir ara verilen Fransa, İtalya ve Türkiye iş birliği görüşmelerinin yeniden yapılacağını söyledi.

Avrupa Birliği (AB), NATO Zirvesi ve G7 Liderler Zirvesi'ne katılmak üzere Brüksel'de bulunan İtalya Başbakanı Mario Draghi, İtalyan basınına yaptığı değerlendirmede, "Erdoğan ile yaptığımız görüşme iyi geçti. Yıllar içinde oluşturulan Türkiye, Fransa ve İtalya grubu arasındaki iş birliği daha sonra kesintiye uğradı. Bunu tekrar işler hale getirmeye karar verdik, yakın zamanda üç ülke bir araya geleceğiz." ifadelerini kullandı.

Ukrayna üzerinde "uçuşa yasak bölge" talebine NATO ve AB'nin dahil edilmesinin "mümkün olmadığını" belirten Draghi, Rusya'ya uygulanan mali yaptırımlarını ülkenin ekonomisini zayıflattığını söyledi.

Draghi, Rusya'nın doğal gaz ticaretinde olası Rus rublesi hamlesini ise, "Bunu mevcut sözleşmelerin ihlali olarak görüyoruz." sözleri ile değerlendirdi.

Liderler 27 Mart'ta DEVA Partisi Genel Merkezi'nde buluşacak

Altı muhalefet partisi liderinin 27 Mart Pazar akşamı yapacağı toplantının yeri Demokrasi ve Atılım (DEVA) Partisi Genel Merkezi olarak belirlendi.

Canan SAKARYA

ANKARA - 27 Mart Pazar günü saat 19.30'da Demokrasi ve Atılım (DEVA) Partisi Genel Başkanı Ali Babacan'ın ev sahipliğinde yapılacak yemekli toplantı için bir süredir devam eden mekan arayışının ardından toplantının DEVA Partisi Genel Merkezi'nde yapılmasına karar verildi.

Genel Başkanlık katı olan üçüncü katta bulunan misafir odası toplantı için düzenlenecek. Servis desteği ise Bilkent Otel tarafından sağlanacak. Cumartesi günü Genel Merkez'de hazırlıklar yapılacak.

Demokrasi ve Atılım Partisi (DEVA) Genel Başkanı Ali Babacan, 27 Mart'ta ev sahipliğini yapacağı buluşma öncesi altı siyasi partinin genel başkanları ile teker teker görüştü. Babacan, hafta başında ilk olarak İYİ Parti Genel Başkanı Meral Akşener ile bir araya geldi. Daha sonra Gelecek Partisi Genel Başkanı Ahmet Davutoğlu, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, Demokrat Parti Genel Başkanı Gültekin Uysal ve Saadet Partisi Genel Başkanı Temel Karamollaoğlu'nu ziyaret ederek liderler turunu tamamladı.

Liderlerin gündeminde Seçim Kanunu teklifi, geçiş sürecinin yol haritası bulunuyor.

Merkez Bankası enflasyonun hiç olmazsa nedenlerini biliyor

Alaattin AKTAŞ

25 Mart 2022 Cuma

✓ Merkez Bankası'nın enflasyonun nedenleri konusundaki teşhisleri tam! Eksik olan çare bulmak.

✓ Hele hele şu dönemde nedenler arasında ilk sırada gelen maliyet artışına karşı hiçbir önlem alınmaması... Söylenecek ne var ki...

Enflasyonun nasıl bir dert olduğunu herhalde şu son döneme kadar böylesine pek hissetmemiştik. Çok geri gitmeye gerek yok; üç beş yıl önceye dönelim, neleri konuşur, neleri tartışırdık...

“Maaş ve ücretler hani enflasyon kadar artacaktı, bakın verilen zam enflasyonun iki puan altında kaldı...”

“Paramı üç ay önce mevduata yatırmıştım, bankanın verdiği faiz enflasyondan daha az, anaparam eridi yani, zarar ettim...”

“Bu nasıl zam furyası anlamadım ki, benzine ve mazota daha üç ay önce zam gelmişti, bugün yine zam, bu nasıl uygulama böyle...”

“Bak bu gidişle yıllık enflasyon yeniden çift haneye çıkacak, sözüm ona bu yıl yüzde 5'e inecektik, neredede...”

Bir zamanlar bunlar konuşulurdu. Öyle askıda ekmek de yoktu, akaryakıt istasyonlarında kuyruk da, hele hele et almak isteyenlerin uzun kuyruklar oluşturmasını önlemek için zam yaptıklarını söyleyen dilinin ayarı kaçmış bürokratlar da... Ne enflasyon timleri icat ediliyordu, ne kur korumalı mevduat denilerek Türk parası başka bir paraya endeksleniyordu...

Daha bir dingin yaşıyorduk.

Ya şimdi! Nereden nereye değil mi...

O günler şahane günlermiş de kıymetini bilememişiz!

Aslında tabii ki o günler de şahane değildi ama şimdiki kadar perişanlık da yoktu.

Beterin beterini yaşamak gibi bir durum bizimki...

ENFLASYONUN KİTAPTAKİ TANIMI

Enflasyonu aslında en iyi vatandaş bilir de, en azından kağıt üstünde yazdığı haliyle temel amacı fiyat istikrarını sağlamak olan Merkez Bankası acaba bu konuda ne düşünüyor?

Gelin Merkez Bankası'nın enflasyon ve fiyat istikrarı konusunda ne dediğine ve ne yaptığına bakalım...

Merkez Bankası enflasyonu **“Bir ekonomideki mal ve hizmetlerin fiyatlarında gözlenen sürekli ve genel kapsamlı artışı ifade eder”** şeklinde tanımlıyor.

Peki... Devam ediyor Merkez Bankası:

“Günümüzde pek çok merkez bankası; enflasyonu kontrol altında tutarak istikrarlı bir yapıya dönüştürmeye, yani fiyat istikrarını sağlamaya çalışmaktadır.”

Gel de merak etme! Acaba bu **“pek çok merkez bankası”** arasında bizim Merkez Bankamız da var mı?

Varsa, yani bizim Merkez Bankamız da enflasyonu kontrol altında tutmaya çalışıyorsa, fena halde başarısız.

Yoksa, yani bizim Merkez Bankamız enflasyonu kontrol altında tutmaya çalışmıyorsa, bu temel ilkeye sayfasında niye yer veriyor ki...

YA FİYAT İSTİKRARI...

Merkez Bankası fiyat istikrarını ise **“Para politikasının uzun dönemli temel amaçları olan büyüme ve istihdama yönelik, ekonomik birimlerin karar alma süreçlerinde etkili olmayacak ölçüde düşük ve istikrarlı bir enflasyon oranını ifade eder”** diye tanımlayıp şöyle devam ediyor:

“Türkiye’de Merkez Bankasının temel amacı, fiyat istikrarını sağlamaktır. Fiyatların istikrarlı olması; fiyatların hiç değişmemesi değil, genel seviyesindeki uzun süren artış (enflasyon) veya düşüş (deflasyon) eğiliminin önlenmesi anlamına gelir. Bu sayede, Türk lirasının satın alım gücü, dolayısıyla bir para birimi olarak güvenilirliği korunur.”

Son cümle şahane değil mi...

“TL’nin satın alım gücünün ve dolayısıyla bir para birimi olarak güvenilirliğinin korunması...”

Bunu bileceksin ama gereğini yapmayacaksın.

Bilmesen neyse de bile bile yapmamak! Tuhaf!

Bu durum nasıl izah edilir ki?

BAKALIM ENFLASYONUN NEDENLERİ NEYMiŞ?

Enflasyonun nedenlerini Merkez Bankası’ndan daha iyi kim bilebilir? O yüzden bankaya kulak verelim.

Merkez Bankası **“Bir ekonomide enflasyon oluşmasının temel olarak dört nedeni vardır”** diyor ve bunları sıralıyor:

TALEP ENFLASYONU

Talep enflasyonu; mal ve hizmet arzının, toplam talebin artış hızına ayak uyduramaması hâlinde ortaya çıkar. Bu gibi durumlarla, genellikle ekonominin toparlanma sürecine girdiği ve işsizlik oranlarında azalma yaşandığı dönemlerde karşılaşılır.

MALİYET ENFLASYONU

Maliyet enflasyonu, petrol ve gıda gibi emtia fiyatlarının yükselmesi veya doğal afetler gibi nedenlerle üretim maliyetlerinde artış yaşanması sonucunda ortaya çıkar. Bu tür durumlarda, toplam arz azalır ve akabinde fiyatların genel seviyesinde yükselme yaşanır.

PARA ARZI

Para arzının artması, enflasyonun oluşmasındaki bir başka unsurdur. Bu durumda, yatırım ve tüketim harcamaları artarak fiyatlar üzerinde yukarı yönlü bir baskı oluşur.

ENFLASYON BEKLENTİLERİ

Tüketici ve üreticilerin gelecekte fiyatların yükselmeye devam edeceği yönündeki beklentileri; enflasyonun oluşmasındaki diğer bir etkidir. Bu tür beklentiler, ücret talepleri aracılığıyla mal ve hizmet fiyatlarının artmasına neden olur.

MERKEZ BANKASI NE YAPIYOR?

Enflasyonun nedenlerini saymak iyi güzel de maharet bunları sıralamaktan öte çare bulmak. Özellikle Merkez Bankası için...

Şimdi Türkiye'de yaşanan enflasyonun temel nedeni hiç tartışmasız ağırlıkla maliyet enflasyonu. Peki Merkez Bankası bu maliyet yükünün hafiflemesi adına adım atıyor mu?

Ne gezer!

Merkez Bankası tam tersi adımlar atmakla meşgul. Daha doğrusu Merkez Bankası ters yönde adımlar atılırken olan biteni izlemekle meşgul.

Maliyet artışının fazla olmasını önlemenin yolu o kadar açık ki... İthal ettiğiniz ürünlerin yurtiçi fiyatının artmasını önlemek ya da az artmasını sağlamak için kuru olabildiğince düşük tutacaksınız ve bunun için ne gerekiyorsa yapacaksınız.

Bunun yolu da belli.

Biz ise 180 derece dönmüş öbür yoldan gidiyoruz.

Sonuç da ortada!

Sonra da gelsin kur korumalı mevduat, gelsin YUVAM hesabı, gelsin yurtdışındaki vatandaşları ikna turları...

Hayat pahalılığı zorunluluk mu, tercih mi?

Ferit Barış PARLAK

25 Mart 2022 Cuma

Anadolu'ya, Ön Asya Kıtası da denir...

***

Nedir kıta?

“Denizlerle çevrili büyük kara parçası” mıdır?

**

Bu tarife uymayan kıtalar olunca, ekonomik/felsefik tarifler de yapılmış... “Kendi ihtiyaçlarını, kendi toprak parçasında bulunduran yer” denmiş mesela...

***

Öyle ya...

Yeryüzündeki 90 maden çeşidinden 80'ine ev sahipliği yapan... 70'inde kendine yeterliliğin üzerinde rezerv sahibi olan... Güneşi, rüzgârı, jeotermal, hidrolik potansiyeli ile doğalgazı aratmayan...

***

Ayçiçeğinden soyasına...

Pancarından buğdayına...

Üzümünden fındığına, tütününe, pamuğuna... Sanayi ve hayvancılığa hammadde de (şarap, çikolata, makarna, yem...) olan ürünleri fazlasıyla üretecek potansiyeli bulunan...

***

Pancar üretilen mevcut alanlarda dahi 25-28 milyon ton pancar üretebilecekken, 18 milyon tonda kalmak... Boru 500 dolara ihraç ederken, 20 bin dolara satabileceğin karbüre çevirmemek... Üzümü 1 birime satarken, 20 birime satabileceğin şaraba dönüştürmemek... Gibi binlerce alternatif de cabası...

VELHASIL

Bu alanda...

Enerji, yağ, şeker, buğday gibi ürünlerde dışa bağımlılık, bir tercihtir... Üretme/çalışma/çaba/sorgulama/geliştirme gibi “kabiliyetleri yok eden” bağımlılık hastalığından kurtulmak ise zorunluluktur...

Abdulkadir Selvi

Yeni bir anket ve ilginç sonuçlar

25 Mart 2022

Ne Afganistan ne Suriye savaşına benziyor. Ukrayna Savaşı dünyayı yeniden formatlıyor.

Büyük krizler büyük liderleri ortaya çıkarıyor, sıradan isimleri ise tarih sahnesinden çekiyor.

Yeltsin'i darbeye karşı tankın üstüne çıkması lider yapmıştı. Ukrayna krizi de Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ı küresel bir lider haline getirdi. **Erdoğan**, Libya operasyonu, Karabağ zaferindeki etkisi nedeniyle zaten bir süredir küresel liderliğini gösteriyordu. Ama Ukrayna Savaşı'ndaki tavrı onu küresel liderliğe taşıdı.

Biden ve **Putin**'in savaş için çırpındığı, **Zelenski**'nin ülkesini kaybetme tehlikesi ile karşı karşıya olduğu bir dönemde Cumhurbaşkanı **Erdoğan** savaşın karşısında durarak, barışın sağlanması için hem **Putin** hem **Zelenski** ile aktif diplomasi yürüterek savaşın durmasını isteyenler için umut oldu.

LİDER DİPLOMASİSİ

Bunu Ukrayna sürecinde **Erdoğan**'ın **Biden**, **Putin** ve **Zelenski** başta olmak üzere 35 ülke temsilcisiyle görüşmesinden, NATO zirvesindeki görüştüğü liderlerin profilinden ve Antalya Zirvesi'nde Rusya ve Ukrayna dışişleri bakanlarını bir araya getiren ülke olmamızdan dolayı daha iyi anlıyoruz.

LİDERLİK ÇİZGİSİ

Erdoğan'ın liderlik çizgisinde belli aşamalar var. AK Parti'yi kurup tek başına iktidar olmasından 27 Nisan e-muhtırasına yanıt vermesine, AK Parti'ye açılan kapatma davasının ters yüz edilmesinden Davos'ta çekilen “**One minute**”e kadar bir liderin doğuşundan dünya sahnesine çıkışına tanık olduğumuz süreçlerdi. 15 Temmuz'da darbenin başarısızlığa uğratılması ise **Erdoğan**'ı darbelerle mücadelede konusunda farklı bir yere taşıdı.

Ama Ukrayna Savaşı'nda sergilediği liderlikle **Erdoğan** yeni bir hikâye yazıyor. Küresel liderliğini gösteriyor. Barışın sağlanması adına bu liderliğe ihtiyaç var.

CHP VE İYİ PARTİ SEÇMENİNDEN DESTEK

Cumhurbaşkanı'nın bu tavrı kamuoyu araştırmalarında da kendini gösteriyor. AK Parti Genel Merkezi'nin yaptırdığı ankette “**Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Rusya-Ukrayna arasında ortaya koyduğu liderliği nasıl buluyorsunuz?**” sorusuna toplumun yüzde 80.5'i başarılı buluyorum yanıtını veriyor.

AK Parti'nin oyu dikkate alındığında bunların hepsinin iktidara mensup seçmenler olmadığı belli. Bir AK Parti kadar daha destek buluyor. Demek ki CHP ve İYİ Parti başta olmak üzere diğer partilerin seçmenleri de **Erdoğan**'ın Ukrayna konusunda sergilediği liderliği doğru buluyor. O nedenle diyorum ki Ukrayna Savaşı siyaseti yeniden formatlıyor.

KILIÇDAROĞLU VE AKŞENER'E MESAJ

Keşke bu sonuçları görüp **Kılıçdaroğlu** ve **Akşener** de, **Erdoğan**'ın iki ülke arasında yürüttüğü denge politikasını ve savaşın durdurulması konusunda sergilediği çabaları destekleseler. Kendileri kazanır. Hem de kamuoyundaki eğilime ters düşmemiş olurlar.

ORANLAR NE?

AK Parti Genel Merkezi'nin yaptırdığı ankette “**Türkiye'nin Rusya-Ukrayna Savaşı'ndaki tutumunu nasıl buluyorsunuz?**” sorusu da sorulmuş. Verilen yanıt şaşırtıcı değil ama bir önceki veriyi tamamlayıcı yönde. Halkımızın yüzde 76.4'ü başarılı bulduğunu ifade ediyor.

AK PARTİ'NİN OYLARINA NEDEN YANSIMİYOR

Farklı anket firmalarının yaptırdığı kamuoyu araştırmalarını izlemeye özen gösteriyorum. Ukrayna Savaşı'nda gösterdiği liderliğin **Erdoğan**'ın oylarında bir yükselişe neden olduğu belli. Ama çok büyük bir sıçrama yaşanmıyor. Peki neden? Burada siyasetin gerçekleri çıkıyor karşımıza.

ENFLASYON VE UKRAYNA

Türk halkının bir gözü Ukrayna'da bir gözü ise marketlerdeki etiketlerde. **Erdoğan**'ın sergilediği liderliği destekliyor ama söz konusu enflasyon ve hayat pahalılığı olunca onu da terazinin diğer kefesine koyuyor. Siyasetin rasyonel kuralları burada devreye giriyor. Bu aslında demokrasimiz için bir zaaf değil tam aksine güvence. Küresel liderlik yükseltirken, ayçiçekyağının, patlıcanın, şekerin fiyatları söz konusu olunca aşağıya çekiyor.

SAVAŞIN EKONOMİMİZE ETKİSİ

Peki Türk halkı Ukrayna-Rusya Savaşı'nın ekonomimizi nasıl etkileyeceğini düşünüyor? Toplumun yüzde 93.5'i savaşın ekonomimizi etkileyeceği görüşünde. Olumsuz etkileyeceğini düşünenlerin oranı ise yüzde 95 seviyesinde.

Bu durum bize neyi gösteriyor? AK Parti'nin enflasyon ve hayat pahalılığı ile mücadeleyi iki hatta üç katına çıkarması gerektiğini gösteriyor. Bir numaralı, iki numaralı hatta üç numaralı öncelik ekonomi olmalı.

CUMHURBAŞKANLIĞI SEÇİMİ

Bu ülkede darbeler cumhurbaşkanlığı seçimi için yapıldı. Şimdi Parlamenter Sistem diye tutturanların bir gözü hep askerin üzerinde oldu. En son 27 Nisan e-muhtırası ve 367 kararı ile Meclis'in cumhurbaşkanı seçmesi engellenmeye çalışıldı. Ama ne zaman ki cumhurbaşkanını millet seçti, esas özne asker değil, millet oldu. AK Parti'nin araştırmasında da bu kendini gösteriyor. Toplumun yüzde 83.7'si cumhurbaşkanını halkın seçmesi gerektiğini düşünüyor.

Ukrayna Savaşı gibi küresel krizlerde halk ülkenin başında güçlü liderlerin bulunmasını istiyor. Ukrayna krizinde Cumhurbaşkanı **Ahmet Necdet Sezer** olsaydı küresel bir liderlik sergileyebilir miydi?

ÖNCE AYÇİÇEKYAĞI SONRA ŞEKER

Bir süre önce ayçiçekyağını konuşuyorduk. 2 gündür gündemimizde şeker var. Ama bu yeni değil. Yerel seçimlerde gündem kuru soğan, domates ve patlıcan değil miydi?

Temel gıda maddeleri artık nükleer silah gibi çok stratejik bir silaha dönüştü. Öyle ki her şey bir fısıltı ile başlıyor. Market zinciri, stokçusu el ele vermiş, ayçiçekyağının, şekerin fiyatı füze gibi yükselmeye başlamış. Halk paniğe sevk ediliyor, marketlerde raflar boşalıyor. 48 saat içinde 1 aylık ayçiçekyağı satışı yapıldı.

Ayçiçekyağında, yeni bir bakan olmasına rağmen Tarım Bakanı **Vahit Kirişçi**'nin açıklaması etkili olmuştu. İki gündür yaşanan şeker krizinden sonra Ticaret Bakanlığı inceleme başlattı. Tarım Bakanlığı elimizde 400 bin ton şeker stoku olduğunu açıkladı. Bu iki açıklama piyasaları sakinleştirmeye yetti. Şimdi maya fiyatlarında fahiş artıştan söz ediliyor.

İLETİŞİMDE KRİZ YÖNETİMİ

2023 seçimlerine giderken bu tür operasyonların artacağı anlaşılıyor. Çünkü önceden birkaç yılda bir yapıldı, şimdi birkaç ayda bir yapılmaya başlandı. Bunun bir adım sonrası yağmaya gider.

Bu süreçlerde kriz yönetimi ve krizin iletişimi önem kazanıyor. Piyasalara güven verilmesi gerekiyor.

25.03.2022

Hem ayçiçekyağı krizinde hem şeker krizinde CNN Türk çok sorumlu ve uyarıcı bir yayıncılık yaptı. Demek ki iletişim önemli. İktidarın bu konuda sūratli bir yapılanmaya gidip kriz belirtileri ortaya çıktığı anda piyasalara güven verici tedbirleri sūratle devreye sokması gerekiyor. Yoksa bir panik başladı mı önūnū almak mūmkūn olmayabilir. Belli ki toplum test ediliyor. Toplumun kodlarıyla oynanmaya çalışılıyor.

Esfender KORKMAZ

Demografik yapımız çok ciddi tehlikede!

25 Mart 2022 Cuma

Eylül 2021 itibariyle Türkiye'deki yabancı sayısı 5.4 milyon olarak açıklandı.

Suriyelilerin ortalama yaşı 23.0 tür.

Türk-Alman Üniversitesi İltica ve Göç Araştırmaları Merkezi'ne (İGAM) göre; Türkiye'de Afgan nüfusu en düşük tahminlere göre 500 bin kişiden oluşmaktadır. Bunların büyük bir kısmı 15-30 yaş aralığındadır.

1. Türkiye'nin savaştan kaçan gençleri koruması milli duygularımızı zedeledi.

Ukrayna'da savaş nedeniyle yalnızca kadın ve çocuklar ülkeden çıkıyor. Gençler ülkeleri için savaşıyor. Ama Türkiye'ye geçici koruma statüsünde gelen Suriyeli ve Afganlılar arasında kadın ve çocuklar azınlıktadır. Çoğu askerlik çağında genç erkelerden oluşuyor.

Suriye'de savaş var. Her savaşta her genç kendi ülkesi ve ideolojisi için savaşır. Bu gençler ülkeleri için savaşıp, bunların ailesi Türkiye'ye gelse, insani değer yargıları içinde yorumlanabilir. Ne var ki ülkesini ve evini bırakıp kaçan gençleri hangi insani değere sığdıracağız?

Eğer Suriye'de yaşam tehlikesi varsa, neden bunlar her bayramda Suriye'ye gidiyor. Üstelik Hükümet, vali organize ediyor. Suriye'ye tatil yapar gibi giriyor ve dönüyorlar.

2. Türkiye'nin Suriyeli ve Afganlıları bu şekilde barındırması, Türkiye'nin demografik yapısını bozuyor.

Meral Akşener, "Eğer Kırım sürgünü olmasaydı, Kırım'da demografik yapı değişmeseydi, Rusya bu bölgeyi işgal edebilirmiydi?" diyor. Bu örnek bir ülkenin demografik yapısının ne kadar önemli olduğunu göstermeye yeter.

Hatay Belediye Başkanı; "Suriyeliler Hatay'da demografik yapıyı değiştirdi. Suriye şu anda zaten kendi haritalarında Hatay'ı Suriye'de gösteriyor. Endişeliyim" diyor.

Kilis'teki Suriyelilerin, Kilis Nüfusuna oranı yüzde 42,3'tür.

Kadir Has Üniversitesi Türkiye Eğilimleri Araştırması 2021 anket sonuçlarına göre; "halkın yüzde 71,6'sı Suriyelilerin Milli Kimliğimize zarar verdiklerine inanıyor."

3. Suriyeliler bizi işsiz bıraktı.

Güneydoğu'da istihdam oranı Türkiye ortalamasından düşüktür. 2021 yılında Türkiye'de ortalama istihdam oranı yüzde 51,4 oldu. Güneydoğu Anadolu'da yüzde 34,5 ile yüzde 42,7 arasında değişiyor.

Yine 2021'de (TÜİK'e göre) Türkiye'de ortalama işsizlik yüzde 12 olurken, Güneydoğu'da yüzde 15 ile yüzde 29,8 arasında oldu.

(Aşğıdaki tablo)

2021 İşSİZLİK VE İSTİHDAM		
	İSTİHDAM	İşSİZLİK
TÜRKİYE	51,4	12,0
Ağrı-Kars-Iğdır-Ardahan	50,7	13,7
şanlıurfa-Diyarbakır	34,5	15,0
Hatay-Kahramanmaraş-Osmaniye	39,9	17,1
Mardin-Batman-şırnak-Siirt	42,7	29,8

Kaynak :TÜİK

Terörü önlemek için bu bölgelerde istihdam yaratmamız ve işsizlik oranını düşürmemiz gerekiyor. Oysaki Suriyeliler bu bölgelerde kaçak ve ucuza çalışarak halkın işsiz kalmasına neden oluyor.

Yine Kadir Has Üniversitesi'nin aynı anketinde, halkın yüzde 79,4'ü Suriyelilerin "Ucuz ve kaçak işgücü" oldukları için Türkiye'de işsizliğe neden oldukları vurgulanıyor.

3. Aynı ankette Halkın yüzde 71,5'i Suriyelilerin suç meyilli olmaları nedeni ile sorun oluşturdıklarını düşünüyor.

Bakanın aksini söylemesine rağmen, Suriyeliler de suç eğilimi yüksek olduğunu millet her gün başka bir olay yaşayarak görüyor.

Sonuçta halkın kafasında Suriyeli ve Afganlılarla ilgili endişe yaratacak sorular oluştu?

* Halk istemediği halde, hükümet hangi amaçla Suriyeli ve Afganlar gitmeyecek diye diyor?

* Suriye ve Afganistan'dan gelenler, ülkeleri için neden savaşmadı da Türkiye'ye geldiler?

* Türkiye bunları hangi amaçla getirdi veya gelmelerini kolaylaştırdı?

* Savaştan kaçan gençleri geçici koruma altına alınması, insani değer anlayışına uyar mı?..

İbrahim Kahveci

Yüzde 100 bile hükümsüz

İktidarın elinde çok ama çok büyük bir güç var. Bu güç o kadar kudretli ki, hiçbir gerçekliğin buna işlemesi mümkün değil.

Hazine garantili köprülere, yollara, şehir hastanelerine yıllardır bütçe ve bütçe dışı kaynaklarla milyarlarca lira para akıtılıyor. Oysa yönetim **‘kasadan tek kuruş çıkmıyor’** diyerek bu gerçeğin üstünü kapatabiliyordu.

Osmangazi Köprüsü geçiş garantisini dolduruyor, hatta daha üzerinde geçiş var diyen Ulaştırma Bakanı’ndan 2-3 gün sonra köprüye 1,7 milyar ödenebiliyor.

Çanakkale Köprüsü açılış töreninde Cumhurbaşkanı Erdoğan bu acı gerçeği söylemese bu iş böyle devam edecekti.

***

Buna benzer o kadar çok örnek ve vaka var ki, hangisini saymalıyız bilemiyorum.

Yüzde 100 doğru olan bir mesele daha anlatalım. 20 Aralık günü bulunan büyük buluştan bahsediyorum.

Dolarını bozdurana veya dolar almayı düşünenlere Kur Korumalı Mevduat-KKM getirildi. Herkes ve hepimiz dedik ki; “bu çok sakıncalıdır, kur artarsa farkı karşılamak bütçede sıkıntıya yol açar.”

Ama Hazine ve Maliye Bakanı dedi ki; **“en kötü senaryoda bile Hazine’ye bir yük gelmiyor.”**

Ve ödemeler başladı.

Henüz kötü senaryo gelmedi ama şimdiden KKM hesabına 40 milyar ödemenin yolu görüldü.

Kimseye de dönüp “ne demiştiniz ama ne oldu” diye soramıyor?

Burada sormaktan kastettiğim elbette bizler değiliz. Hesap sorması gerekenlerden bahsediyorum. Yoksa bizler bu soruları fazlası ile soruyoruz.

***

Bir başka örnek daha vermem gerekirse Merkez Bankası'nı söylerim.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın "faiz sebep-enflasyon sonuç" düsturu ile hareket edildi de ne oldu? Hepimizin söylediği şeyler tek tek gerçekleşmedi mi?

Merkez faiz indirirken piyasada faizleri patlattılar ama hala faiz indirimi nimetlerinden bahsedebiliyorlar.

Eylül 2021'de %17,0 olan uzun vadeli tahvil faizleri şu anda %28,0

Eylül 2021'de %17,5 olan 5 yıl vadeli tahvil faizleri şu anda %28,5

Devletimiz faiz düşürülmeden önce yüzde 17-18 oranlarından borçlanıyordu, şimdi yüzde 24-25 oranlarından borçlanabiliyor.

Acaba 'kim' faiz indirdik ve faiz yükü azaldı itirafında bulunabilir?

Ya da şu faiz indirim hikayesi ile kurları patlattık ve her gün zam üstüne zam geliyor.... Bütün bunların müsebbibi biziz kimse diyebiliyor mu?

Sokak röportajlarında duyuyoruz; elektrik zammını bile Kılıçdaroğlu yaptı diyenler olabiliyor.

Ama işin en ilginç şu ki, cari açık 7,2 milyar dolar ile yıllar sonrasının rekorunu kırıyor. Enerji ve altın hariç cari dengede de 7 milyar dolarlık fazladan 1,3 milyar dolara düşüş oluyor. Yani dış ticaret ve ödemeler dengesi her halükarda bozuluyor.... Merkez Bankası Başkanı ise iyiye gidiyoruz diyebiliyor.

***

Bugün ülkede bir değişik durum yaşıyoruz.

Rakamların %100 dediği gerçekleri bile yok edebilir durumda bir yönetim kabiliyetimiz oluştu.

Bakın bir başka örnek vereyim:

Türkiye dünya ekonomik büyüklük sıralamasında iyi yönetildiğinde 16. büyük ekonomiye gelebiliyordu. En kötü zamanlarında ise 19-20. sıralara düşüyordu. Örnek mi; 1980...

Ve gerçek şu: Türkiye 16. sıradan öyle hızlı geriliyor ve düşüyor ki, muhtemelen 2022 yılını 20. sırayı bile kaybederek tamamlayacağız.

Yani lkemiz emsal ülkelerin gerisinde kalıyor, görece olarak daha hızlı zayıflıyor. Ama meydanlarda-ekranlarda “Dünyanın en büyük ilk 10 ekonomisine girmeye en yakınız” diyebiliyor ve bunu bir kesime kabullendirebiliyoruz.

İşte bu çok büyük bir başarıdır.

Ekonomik kş yaşarken, büyük ekonomik buhranı bile ekonomik kurtuluş olarak satabilmek büyük ama büyük takdir gerektirir.

***

Ya da konumuzu şöyle noktalayalım: Hiç bu kadar gerekdişi dünyaya çıkmış mıydınız? Yüzde 100 gerçeklerin bile hükümsüz kaldığı bu sanal dünyayı nasıl buluyorsunuz?

Yoksa gerçek mi?